

Astronomia w komputerze

dr Krzysztof Rochowicz

Szkic wykładu

- Astronomia w internecie – drobny wybór
- Oprogramowanie, m.in. do obserwacji nieba, eksperymentów i ćwiczeń
- Wybrane projekty edukacyjne z astronomii
- Teleskopy internetowe
- Sesja „na żywo” na 2-metrowym teleskopie na Hawajach

Astronomia w internecie

- Witryny polskojęzyczne:
 - Astronomia.pl (www.astronomia.pl)
 - Orion: serwis edukacyjny PTA (orion.pta.edu.pl)
 - Hands-On Universe, Polska (www.pl.euhou.net)
- Witryny w języku angielskim:
 - Portal to the Universe (www.portaltotheuniverse.org)
 - Czasopisma: „Astronomy” (www.astronomy.com)
„Sky&Telescope” (www.skyandtelescope.com)

Astronomia – oprogramowanie:

1. Obserwacje nieba

- Wirtualne planetarium, np. Stellarium – <http://www.stellarium.org/pl/>
- Mapy i atlasy nieba, np.
 - Google Sky (<http://www.google.com/sky/>)
 - Mag7 Star Atlas - http://www.cloudynights.com/item.php?item_id=1052
- Mapy Księżyca, np.
 - Google Moon (<http://www.google.com/moon/>)
 - Full Moon Atlas (<http://www.lunarrepublic.com/atlas/index.shtml>)

Astronomia – programy

2. Eksperymenty i ćwiczenia

- Symulacje z różnych nauk przyrodniczych:
<http://phet.colorado.edu/>
- Eksploratorium: www.exploratorium.edu
- Project CLEA: Contemporary Laboratory Experiences in Astronomy
<http://www3.gettysburg.edu/>

Astronomia – wybrane projekty edukacyjne

- Galaktyczne ZOO

<http://zoo1.galaxyzoo.org/pl/Default.aspx>

- Polowanie na supernowe

<http://news.astronet.pl/6383>

- Poszukiwanie asteroid

[http://www.pl.euhou.net/index.php?Itemid=49
&id=159&option=com_content&task=view](http://www.pl.euhou.net/index.php?Itemid=49&id=159&option=com_content&task=view)

Teleskopy internetowe

- Radioteleskopy

[http://www.pl.euhou.net/index.php?option=com_content
&task=blogcategory&id=30&Itemid=153](http://www.pl.euhou.net/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=30&Itemid=153)

- Teleskop optyczny dla każdego

<http://mo-www.harvard.edu/OWN/>

- Teleskopy optyczne dla doświadczonych

<http://www.faulkes-telescope.com/>

Teleskopy Faulkesa – North i South

- Projekt przeznaczony dla szkół brytyjskich (obecnie około 600)
- Od roku 2005 dzięki British Council oraz programowi EU-HOU dostępny dla uczniów 10 szkół w Polsce!

Jak to działa?

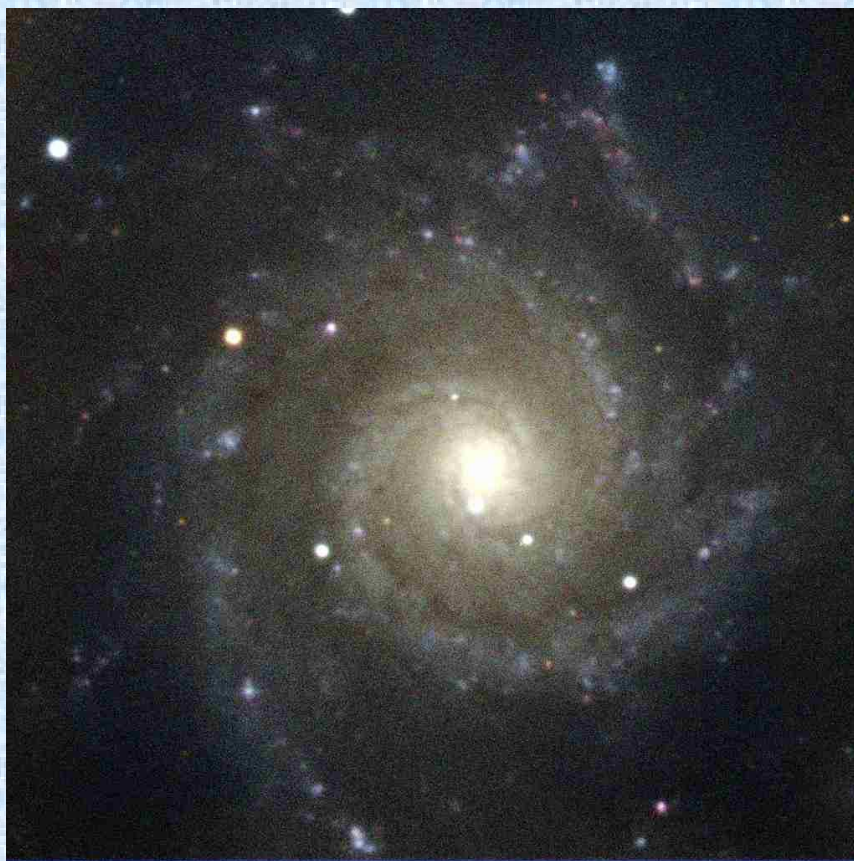
- Za pomocą internetu sterujemy teleskopem, który znajduje się po drugiej stronie Ziemi!
- Teleskop ma 20 m wysokości i waży 8 ton, a średnica lustra wynosi 2m.
- To największy na świecie teleskop, z którego mogą korzystać nie tylko zawodowi astronomowie!

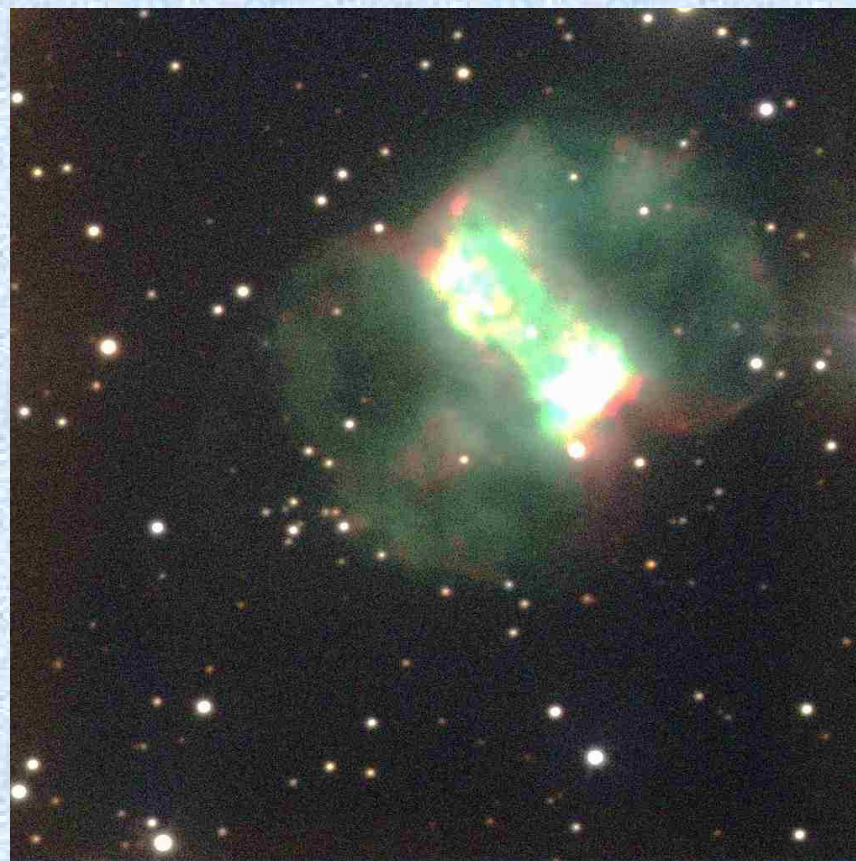

Co udało się zaobserwować w V LO w Toruniu?

M 74 (60 mln l.św.)
galaktyka spiralna

M 76 (3400 l.św.)
mgławica planetarna

Kolejne wykonane w V LO zdjęcia

M 79 (40 000 l.św.)
gromada kulista gwiazd

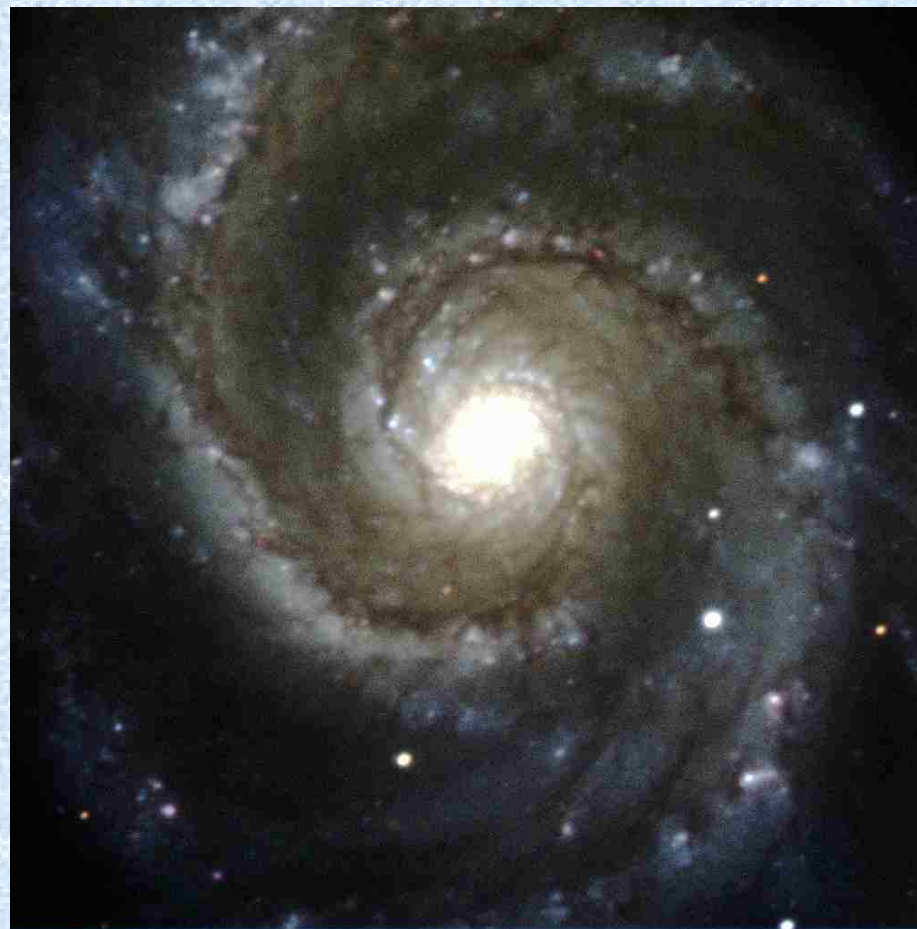

M 51 (37 mln l.św.)
galaktyka spiralna

Supernowa w M 51 – SN 2005cs

7.07.2005 – z archiwum FT

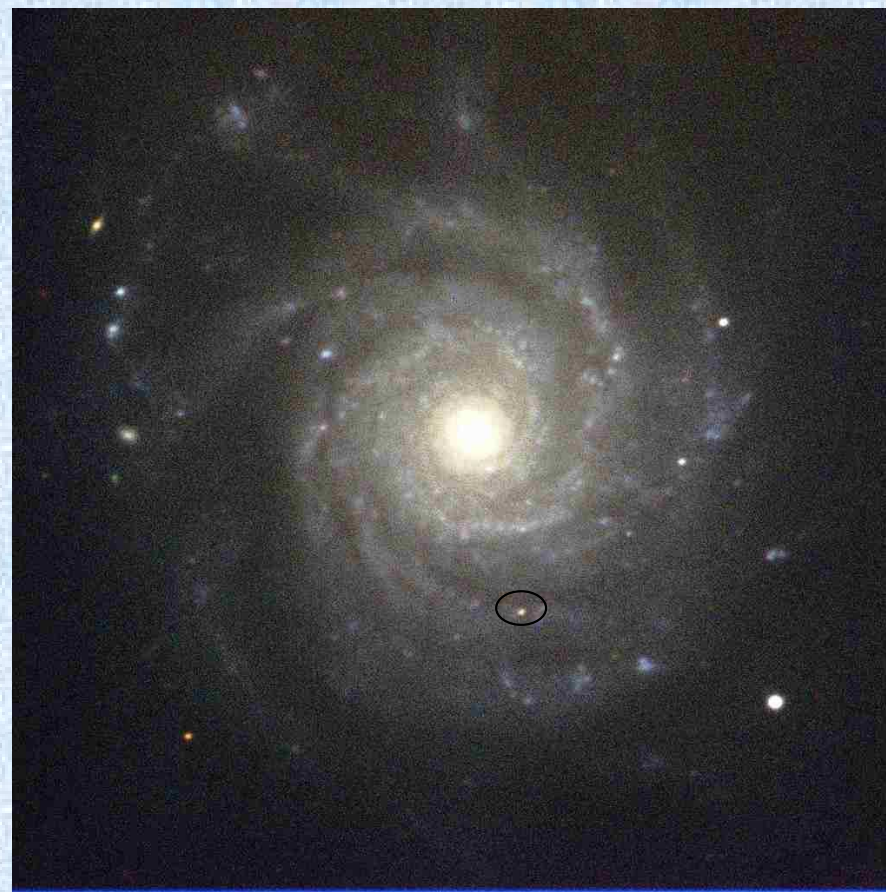

01.12.2005 – z naszej sesji

Galaktyka NGC 3938 – SN 2005ay

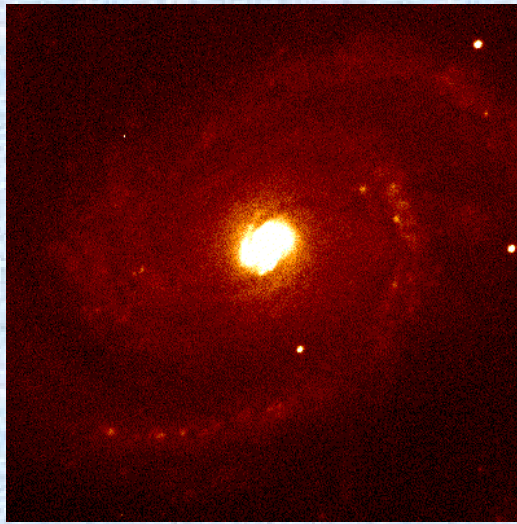

16.02.2005 – z archiwum FT

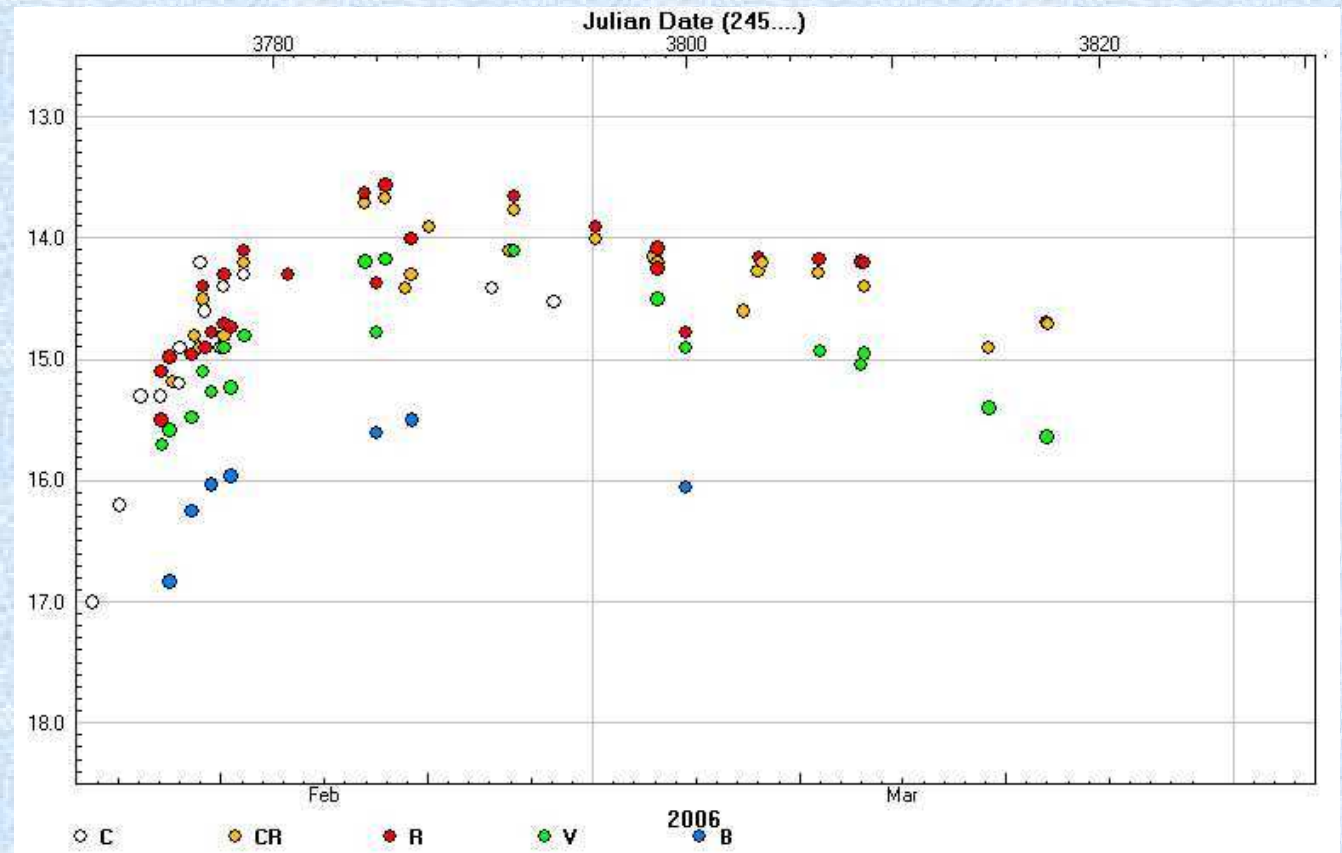

01.12.2005 – z naszej sesji

Przebój roku 2006: SN 2006X w M 100

Porównanie
obrazów
uzyskanych przed
i po wybuchu

Program obserwacji na dziś

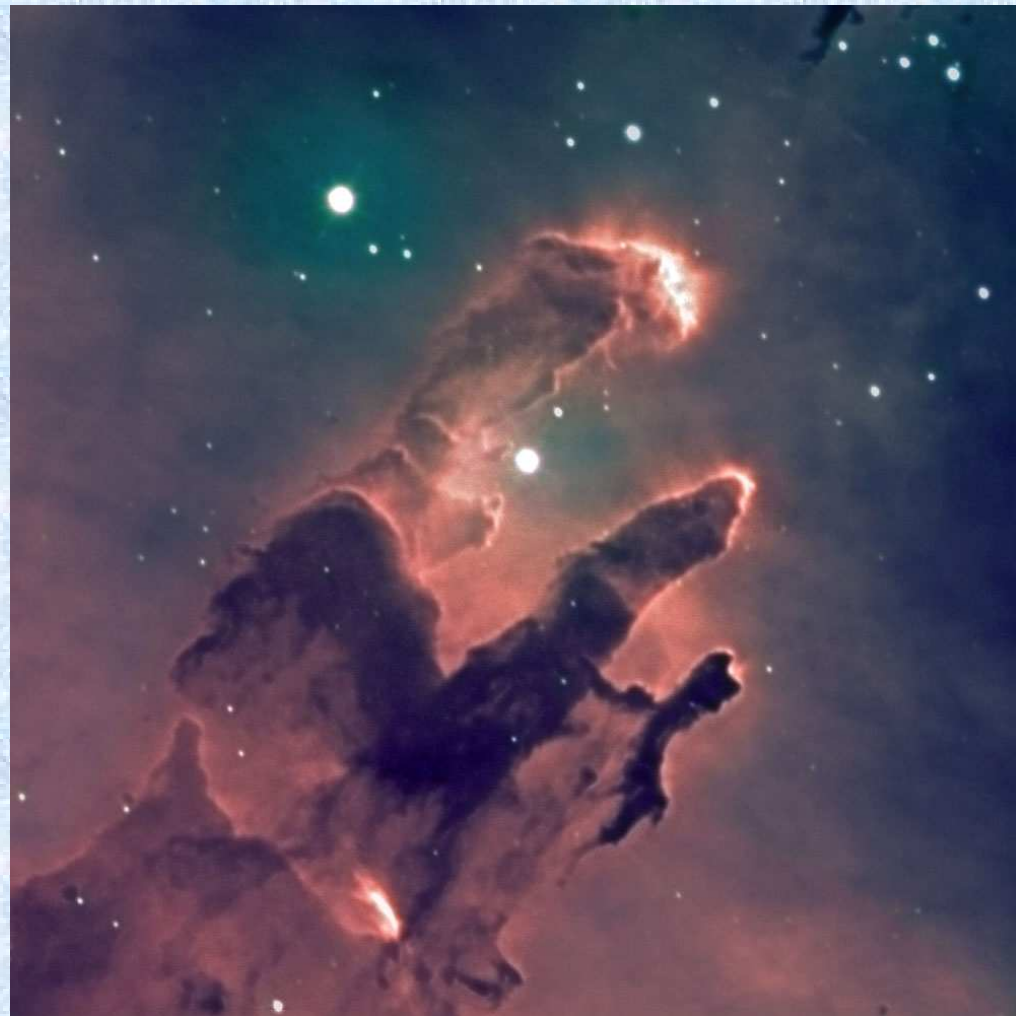
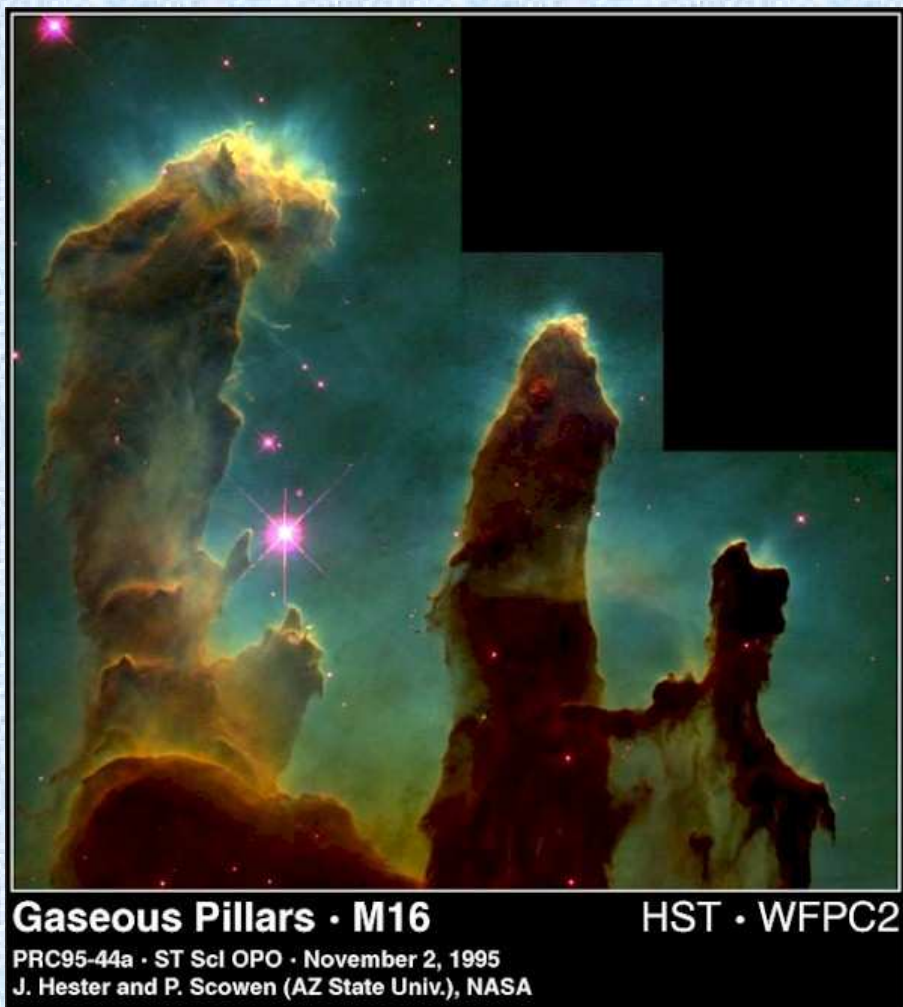
Obejrzymy, jak gwiazdy powstają, żyją i umierają na przykładzie wybranych obiektów:

- M 1 (Krab) - pozostałość po supernowej
- IC 434 (Koński Łeb) – ciemna mgławica
- M 42 – centralny obszar Mgławicy Oriona
- M 79 – gromada kulista gwiazd
- NGC 1097 – galaktyka spiralna z poprzeczką

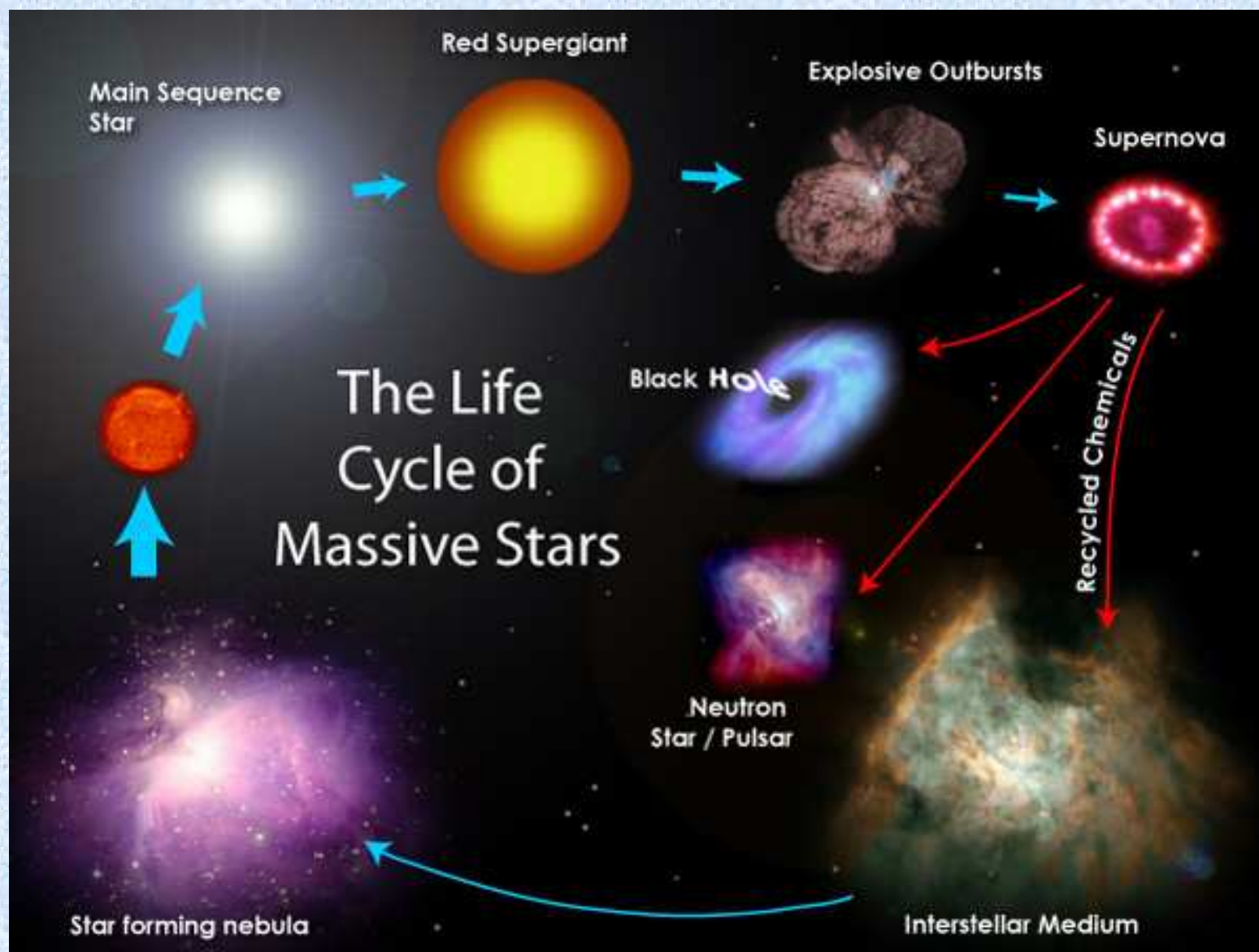
Jak powstają gwiazdy?

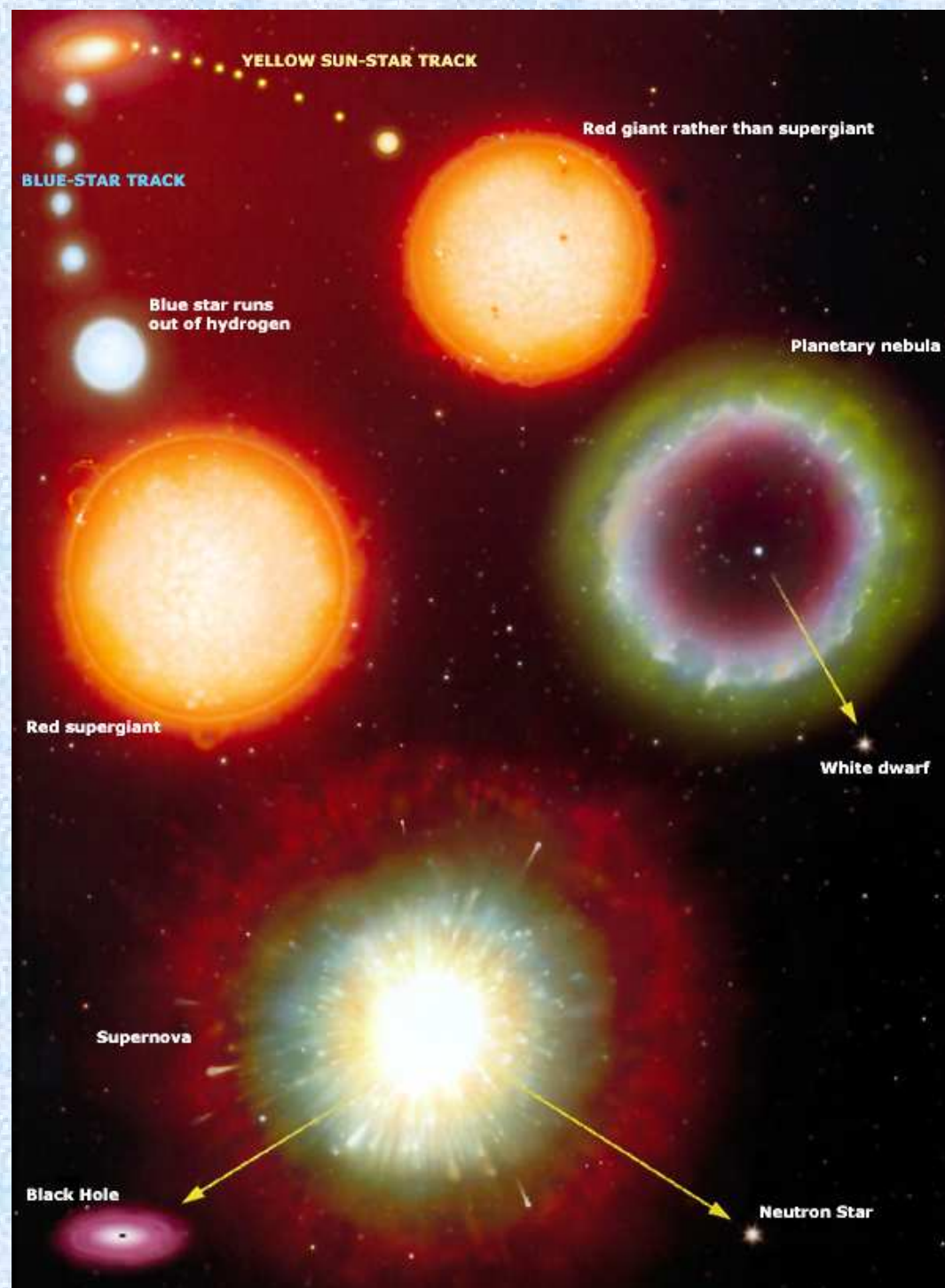
Obszar centralny mgławicy Orzeł

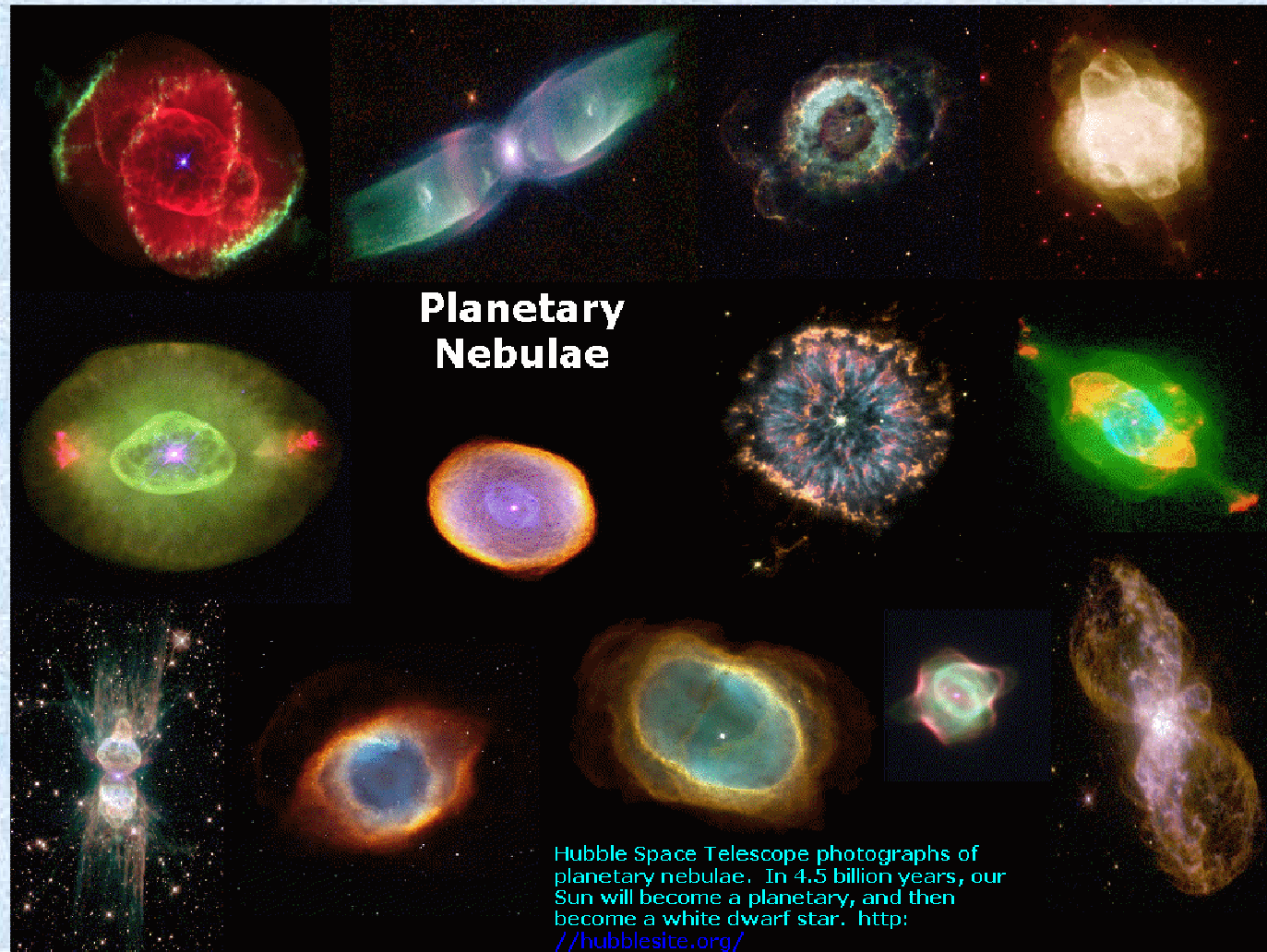
Cykl życia gwiazd masywnych

Ostatnie etapy życia gwiazd o różnych masach

Mgławice planetarne: otoczki umierających słońc

Gwiezdne rodziny: gromady

Stellar Cluster NGC 2093 in the LMC
(ESO/MPG 2.2-m + WFI)

ESO PR Photo 34g/04 (10 December 2004)

© European Southern Observatory

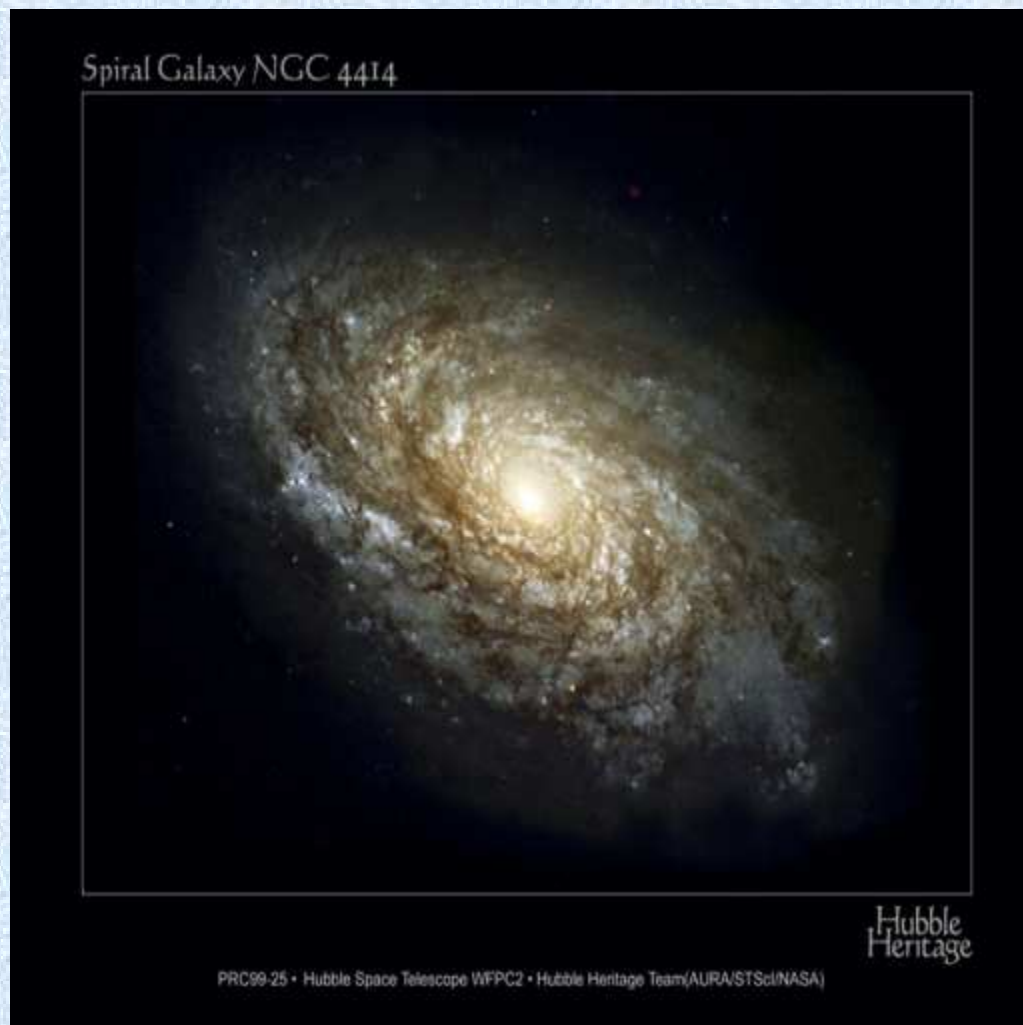
Globular Cluster NGC 6093

Hubble
Heritage

PRC99-26 • Space Telescope Science Institute • Hubble Heritage Team (AURA/STScI/NASA)

Galaktyki: wyspy Wszechświata

Galeria zdjęć z teleskopu Faulkesa

Mars

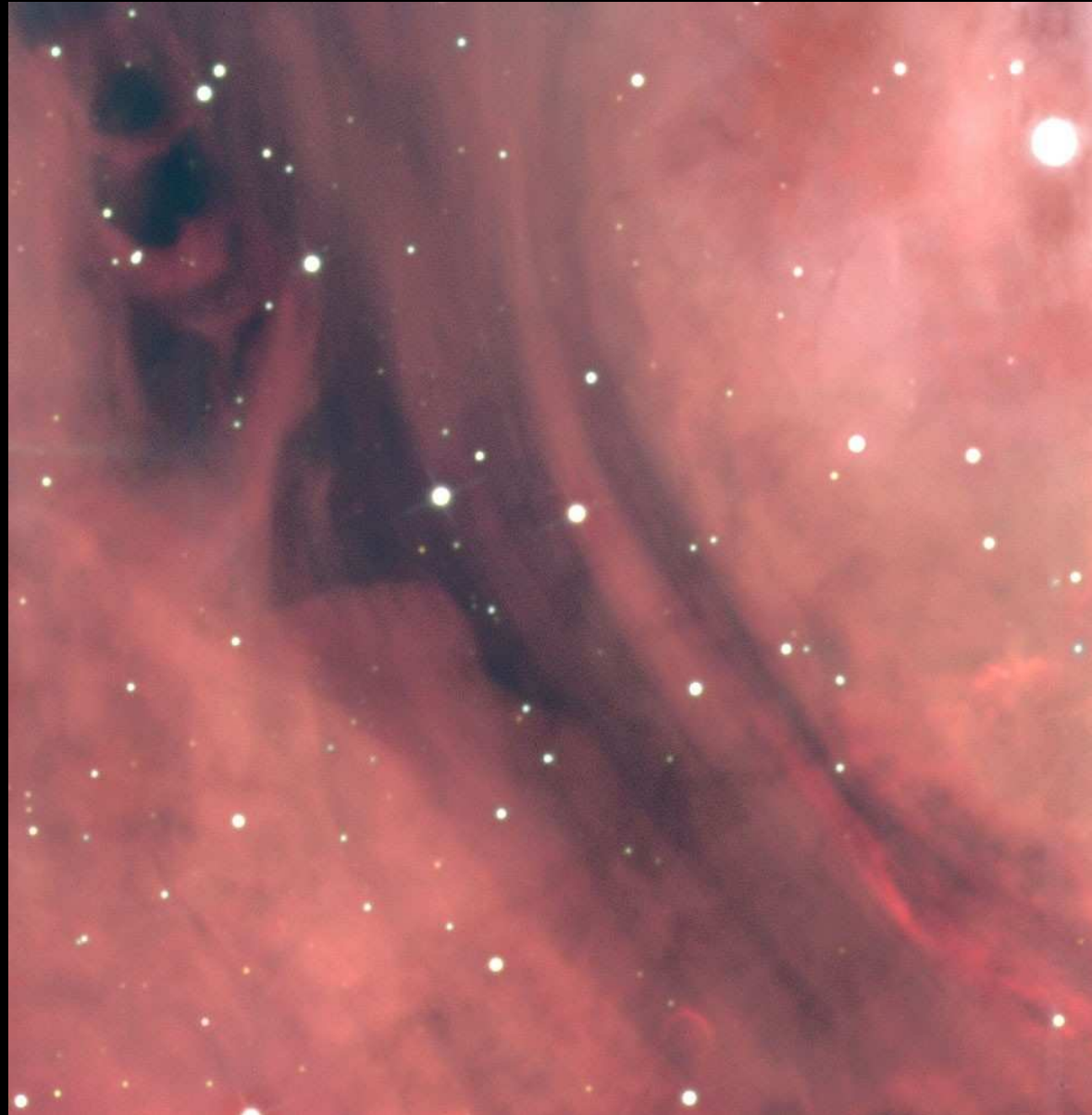
Jowisz

Gromada kulista gwiazd M 3

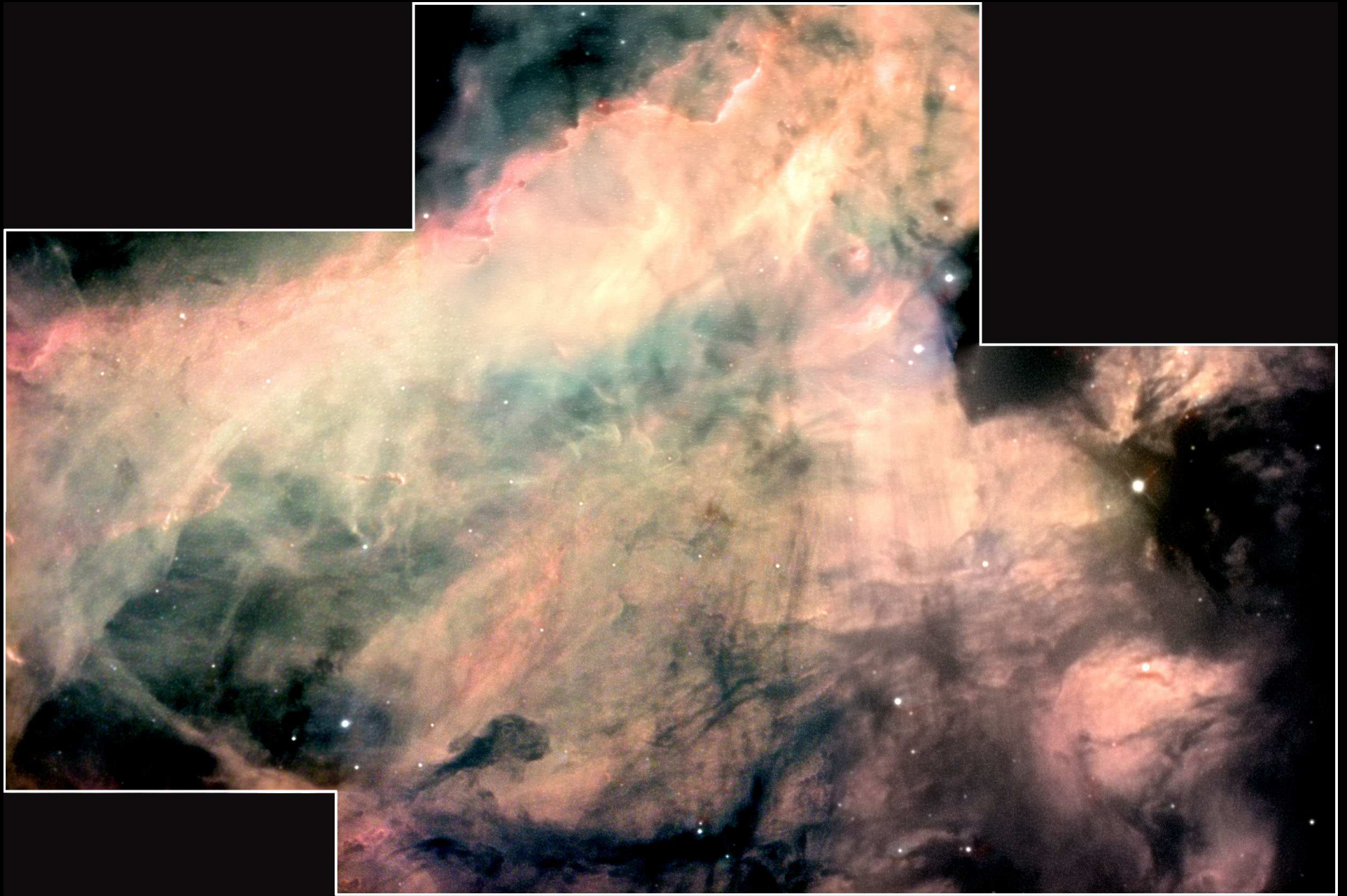
Fragment mgławicy Laguna (M 8)

Mgławica Orzeł (M 16)

Fragment mgławicy Omega (M 17)

Centralny obszar galaktyki M 33

Galaktyka M 61

Galaktyka NGC 2903

Galaktyka NGC 4038

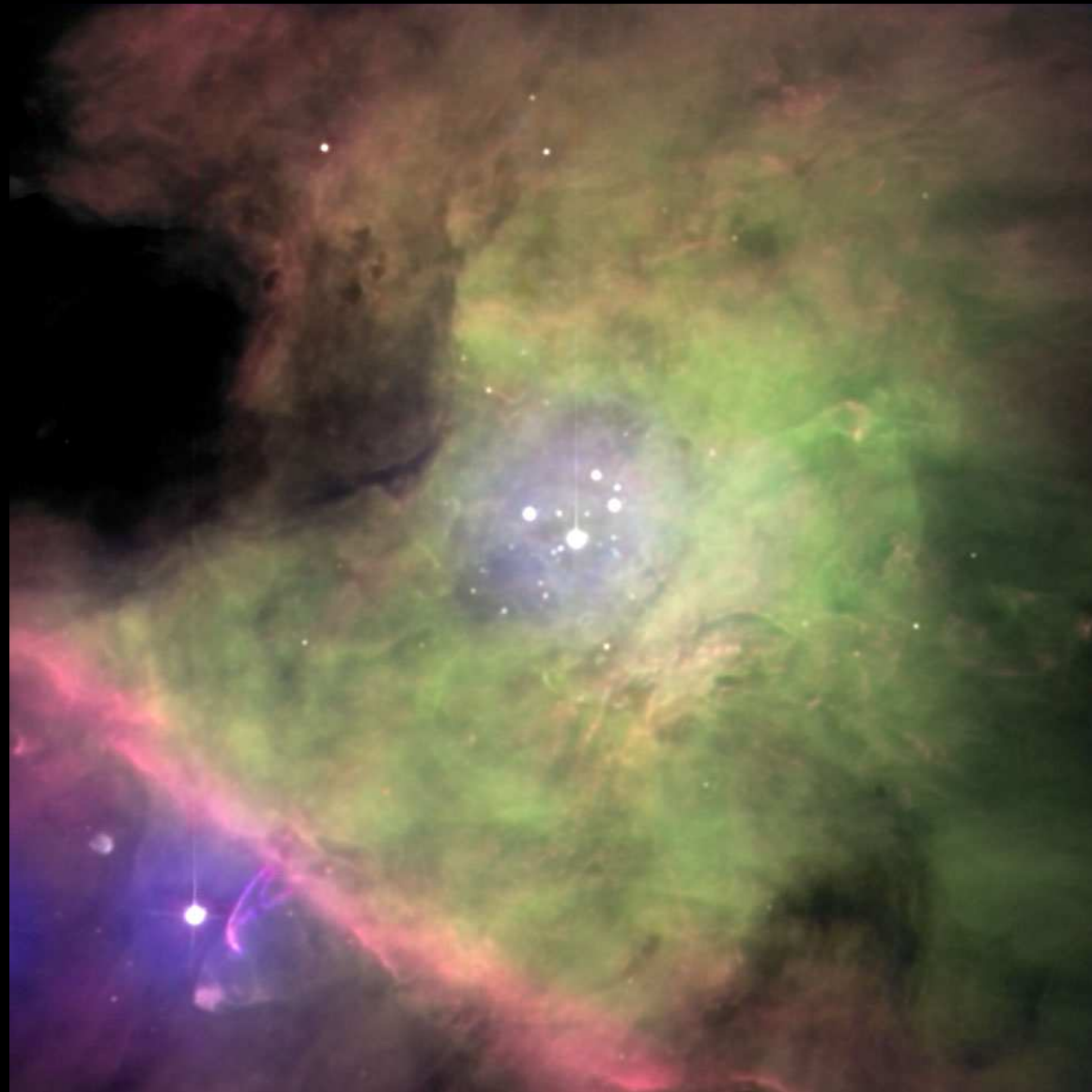
Mgławica planetarna NGC 6302

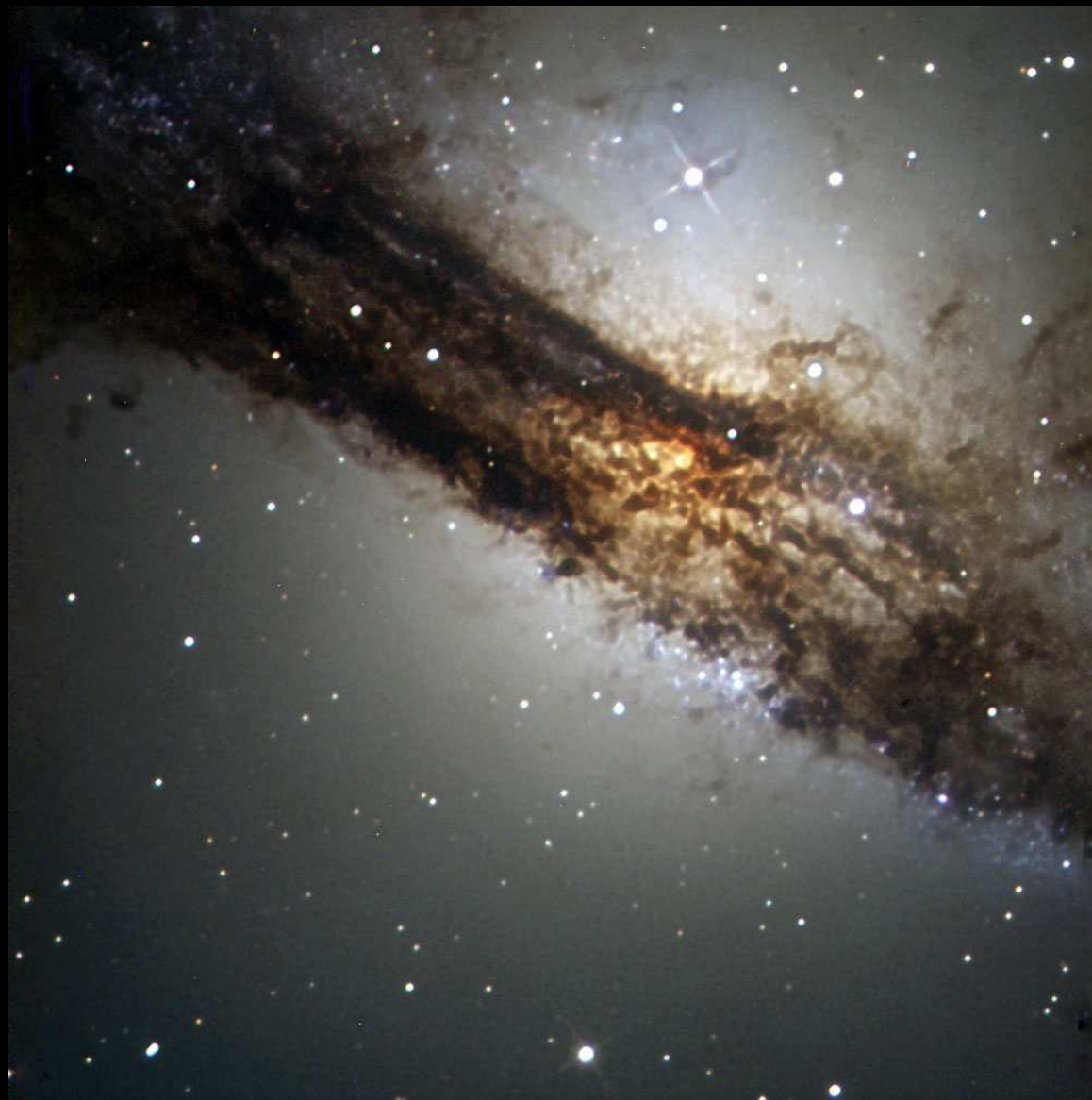
Mgławica planetarna M 27

Fragment mgławicy M 42 w Orionie

Galaktyka NGC 5128

Galaktyka NGC 2403

Galaktyka M 74

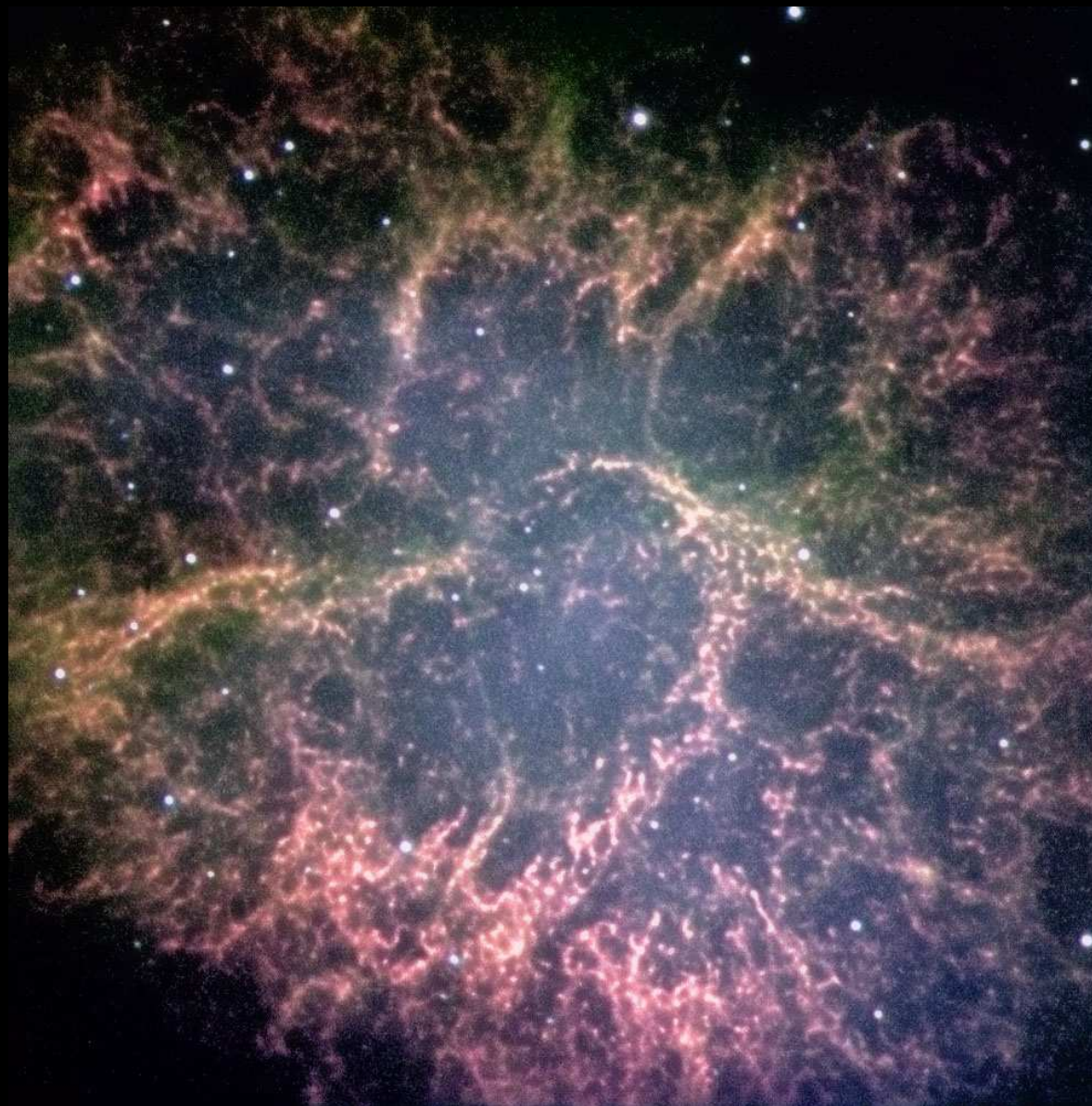
Galaktyka M 66

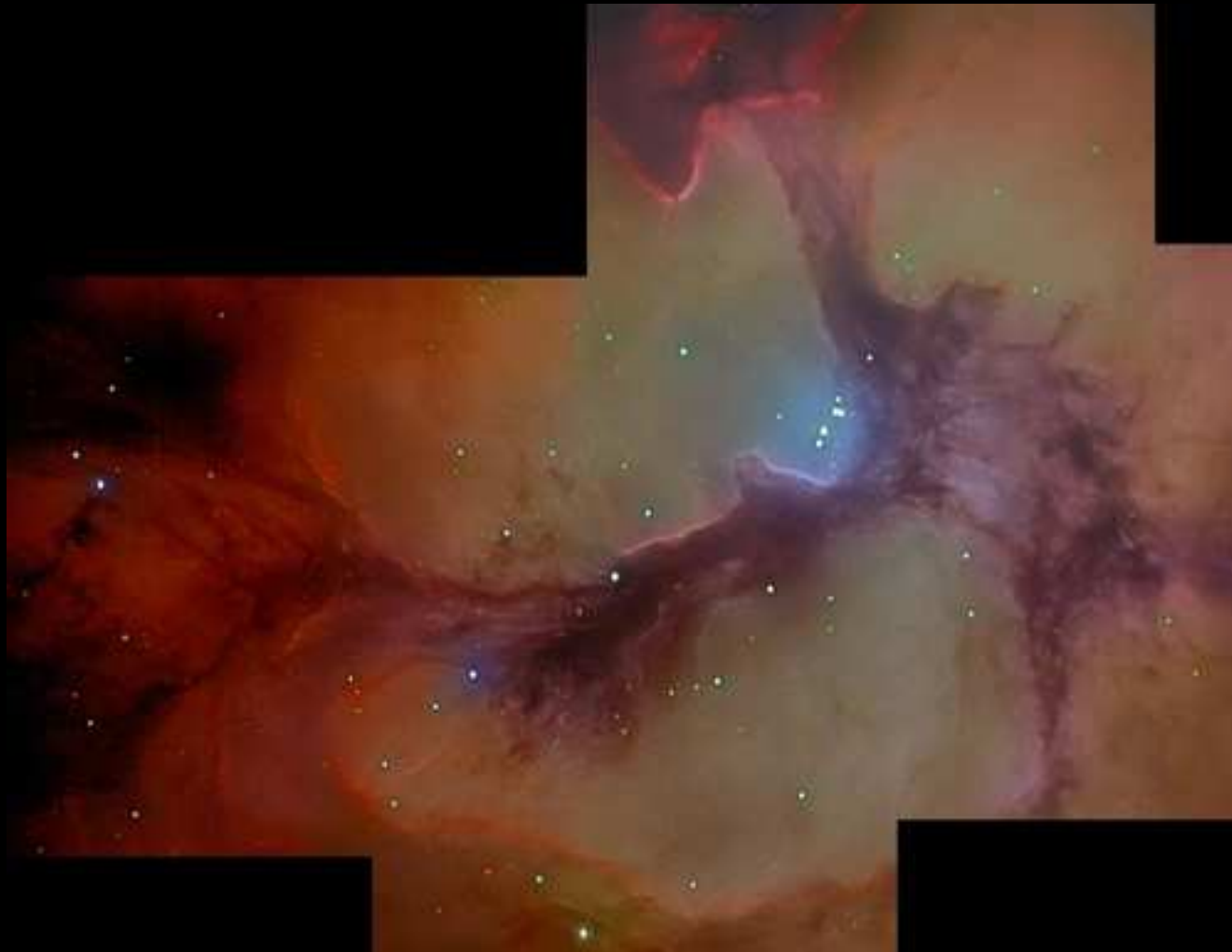
Galaktyka M 82

Mgławica Krab M 1

Fragment mgławicy M 20

Mgławica planetarna M 57

Galaktyka M 109

Galaktyka NGC 3938

Galaktyka M 106

Galaktyka M 101

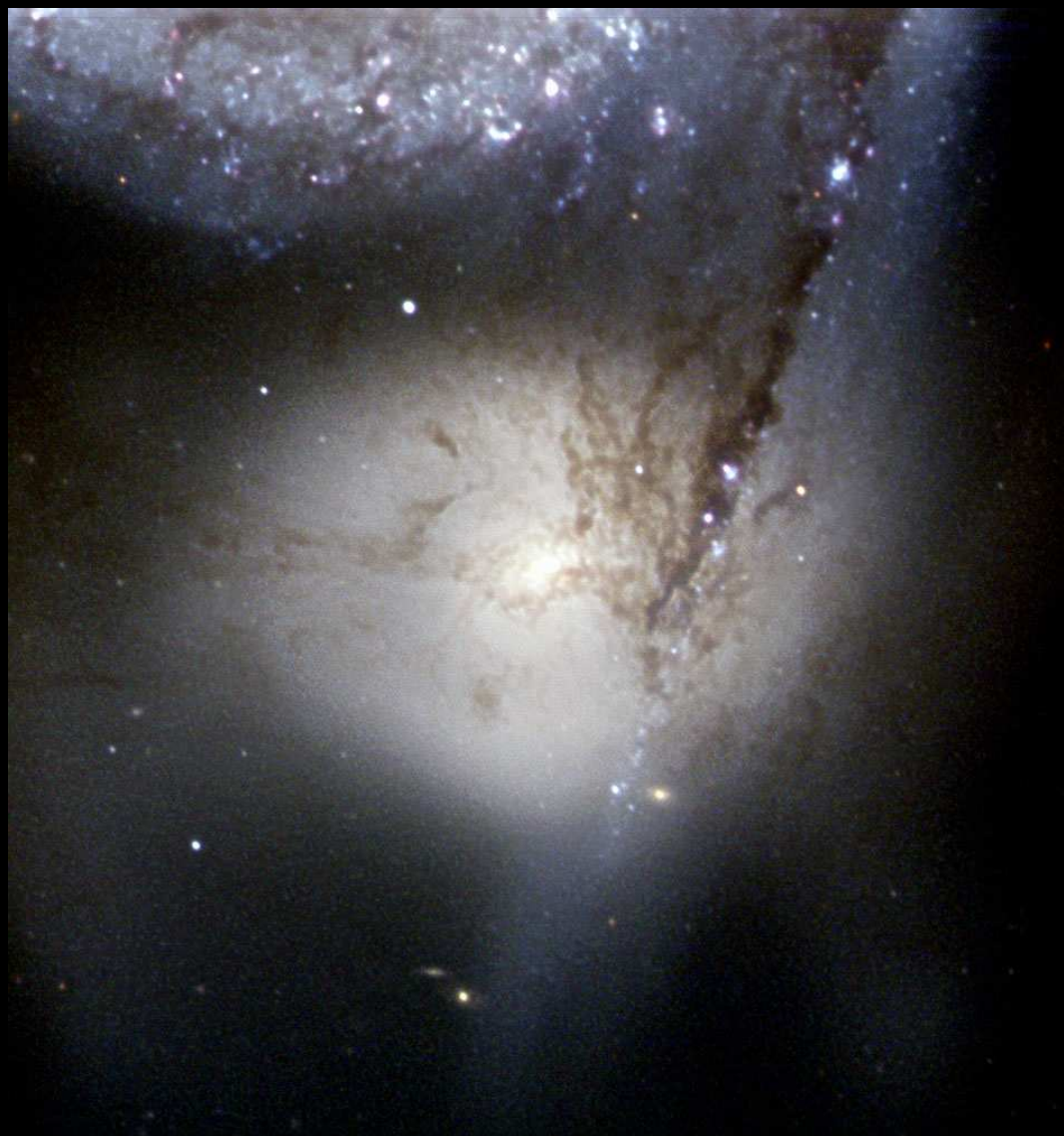
Galaktyka M 88

Galaktyka M 64

Galaktyka NGC 5195

Galaktyka M 51

Dziękuję za uwagę 😊